

Predialyse en diabetes

Inleiding

U heeft diabetes, een chronische aandoening. Sinds enige tijd heeft u ook nierfunctiestoornissen.

Nu heeft uw internist u, op grond van de uitslagen van het laatste bloed- en urineonderzoek verteld, dat u met dialyse moet starten, of u bent inmiddels al gestart. U heeft gekozen voor peritoneaal dialyse.

Nu heeft u vast nog vragen, zoals:

- Hoe moet dat met mijn diabetes, gaat dat wel samen met dialyse?
- Welke vorm van dialyse kan ik het beste kiezen in verband met mijn diabetes?

In deze folder vindt u informatie die u kan helpen een goede keuze te maken voor peritoneaal dialyse of hemodialyse, rekening houdend met uw diabetes.

Wie zijn uw zorgverleners in de toekomst

In de loop van de tijd, nadat u te horen kreeg dat u diabetes heeft, hebt u al met een aantal zorgverleners te maken gehad. Nu in het predialyse traject zit, heeft u te maken met de dialyseverpleegkundigen.

Ook kunt u een gesprek vragen met de maatschappelijk werker en de diëtist van de dialyseafdeling.

U krijgt voorlichting over de twee vormen van dialysebehandeling. Bij beide vormen van dialyse krijgt u te maken met dialyseverpleegkundigen.

Keuze maken met het oog op uw diabetes

Als uw arts op medische gronden vindt, dat er geen belemmering is voor een keuze tussen de twee dialyse behandelingsvormen, kunt u zelf een keus maken. Beide behandelingen zijn mogelijk bij diabetes. Hierna kunt u lezen, wat beide behandelingen betekenen voor uw diabetes.

Peritoneaal dialyse (buikspoeling)

Bij deze vorm van dialyse krijgt u via een katheter vloeistof in de buik. In deze vloeistof zit glucose. Door de glucose wordt er vocht onttrokken uit uw lichaam. Er wordt echter ook wat glucose hieruit opgenomen in uw lichaam. Dit kan betekenen, dat u meer insuline moet gaan spuiten.

Ook moet er weleens gewisseld worden met een vloeistof, waarin de concentratie glucose hoger is, waardoor u uw insulinedosis moet aanpassen. Er bestaan vloeistoffen met een andere vorm van glucose, die minder invloed heeft op uw bloedsuikerwaardes. Uw arts beslist of deze dialysevloeistof voor u geschikt is.

De bloedsuikers kunnen bij buikspoeling dus sterker wisselen. Omdat deze vorm van dialyse na training door u zelfstandig thuis wordt uitgevoerd, is het nodig, dat u regelmatig uw bloedsuiker meet en eventueel de hoeveelheid insuline aanpast.

Daarnaast moet er gekeken worden of uw meter geschikt is, bij deze vorm van dialyse. Eventueel moet u een nieuwe meter aanvragen.

Ook wanneer u hulp krijgt van de thuiszorg bij de peritoneale dialyse zal er extra aandacht moeten zijn voor de bloedglucosewaarden en moet zo nodig de hoeveelheid insuline aangepast worden.

Hemodialyse

Wanneer u blijvend kiest voor hemodialyse komt u drie keer per week een aantal uren naar de dialyseafdeling, waar u wordt aangesloten aan een dialysemachine. Zo wordt uw bloed gezuiverd van afvalstoffen en zo nodig wordt ook vocht onttrokken.

Ook bij hemodialyse worden uw bloedsuikers beïnvloed:

- Uw dagritme is drie keer in de week anders, doordat u moet reizen naar de dialyse en daar op bepaalde tijden wordt aangesloten. Hierdoor verandert uw eetpatroon.
- Tijdens dialyse kan eten soms moeilijk zijn.
- Uw eetlust neemt vaak toe, wanneer u zich beter gaat voelen door de dialyse.
- Tijdens dialyse wordt er, naast afvalstoffen ook glucose uit uw bloed verwijderd.
- U kunt angst hebben voor de behandeling (bijv. voor het prikken), wat stress oplevert.

De eerste 24 uur na de dialyse heeft u mogelijk kans op een hypoglykemie, die u niet goed aanvoelt. Dit hangt

samen met het feit, dat de afvalstoffen uit uw bloed verwijderd zijn. Tijdens de dialyse zal de dialyseverpleegkundige zo nodig uw bloedsuiker meten, met een druppel bloed uit de dialyselijnen.

Thuis zult u regelmatig uw bloedsuiker moeten controleren en mogelijk moet de dosering insuline worden aangepast. Het komt regelmatig voor, dat de dosering op dialysedagen anders is, dan op niet dialysedagen.

Diabetesverpleegkundige op de dialyseafdeling

Sinds enige tijd is er op de dialyseafdeling een dialyseverpleegkundige aanwezig, die een opleiding voor diabetesverpleegkundige heeft gevolgd. Deze verpleegkundige zal u begeleiden met uw diabetes. Daarvoor zal zij voor of na uw tweede voorlichtingsgesprek een apart gesprek met u hebben over de door u te maken keuze en wat u kunt verwachten. Indien uw MDRD lager wordt dan 15 zal zij met u overleggen of u voor uw diabeteszorg over wilt stappen naar de predialyse diabetespoli. U krijgt dan een afspraak bij deze diabetesverpleegkundige, die aansluit op uw predialyse poli afspraak.

Op de hemodialyse zal zij de eerste tijd zoveel mogelijk langs komen tijdens uw dialyses. Wanneer u kiest voor peritoneaal dialyse krijgt u een gecombineerde afspraak bij deze diabetesverpleegkundige, die zoveel mogelijk aansluit bij uw polibezoek bij de dialyseverpleegkundige.

Bereikbaarheid

Wanneer u thuis problemen hebt in verband met uw diabetes kunt u de diabetesverpleegkundige bereiken op tel. 0113-234269 / 234274. Wanneer zij afwezig is, kunt u met dringende vragen of problemen terecht bij de diabetesverpleegkundige van de diabetespoli in het ziekenhuis.

De diabetespoli kunt u tijdens kantooruren bereiken via de receptie van het Adrz, tel. 088 125 00 00.